

महाराष्ट्र विधानसभा
चौथे अधिवेशन, २०१४
तारंकित प्रश्नोत्तरांची यादी

बुधवार, दिनांक २४ डिसेंबर, २०१४ / पौष ३, १९३६ (शके)

<p>(१) नियोजन मंत्री (२) महिला आणि बालविकास मंत्री (३) वित्त मंत्री (४) वने मंत्री (५) ग्रामविकास आणि जलसंधारण मंत्री</p>	}	यांचे प्रभारी विभाग
---	---	---------------------

प्रश्नांची एकूण संख्या - २७

पंचायत समिती यवतमाळ अतर्गत मुद्रांक शुल्क निधीतून विकास कामे करताना झालेला कोट्यवधी रुपयांचा गैरव्यहार.

- (१) * ३९९० श्री.मदन येरावार (यवतमाळ) : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टीचा खुलासा करतील काय :-
- (१) पंचायत समिती यवतमाळ अतर्गत मुद्रांक शुल्क निधीतून विकास कामे करताना कोट्यवधी रुपयांचा गैरव्यहार झाल्याची मुख्य कार्यकारी अधिकारी जिल्हा परिषद यवतमाळ यांचेकडे माहे जन, २०१४ मध्ये वा त्यादरम्यान झालेल्या तक्रारीनंतर, गठीत केलेल्या चौकशी समितीने चौकशीअती अहवाल मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांचे कडे दिनांक ६ सप्टेंबर, २०१४ रोजी व त्यादरम्यान सादर केला, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदरील चौकशी अहवालाचे स्वरूप काय आहे, व तदनुसार चौकशी अहवालामध्ये कोण दोषी आढळून आले व त्यांच्यावर शासनाकडून कोणती कारवाई करण्यात आली व येत आहे आणि त्याचे स्वरूप काय आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे कोणती आहेत?

श्रीमती पंकजा मुंडे : (१) हे खरे आहे.

- (२) सदर प्रकरणात श्री.पी.जी. पारवे, तत्कालीन विस्तार अधिकारी (पंचायत) निलंबित (सेवा निवृत्त) पंचायत समिती यवतमाळ व प्रशासक यवतमाळ ग्रामीण, श्री.आर.जी. कोराम सचिव ग्रामपंचायत, पिंपळगांव व यवतमाळ ग्रामीण व श्री.यु.एम.माने सचिव ग्राम पंचायत, लोहारा या सर्वाना प्रशासकीय कार्यवाही संदर्भात कारणे दाखवून नोटीस बजाविण्यात आलेली आहे. तसेच विस्तार अधिकारी (पंचायत) यांचे मार्फत पुनश्च ग्रामपंचायतीचे मुद्रांक शुल्क अनुदानाबाबतच्या अभिलेख्याची तपावणी करण्याची कार्यवाही सुरु आहे. संबंधीत दस्तऐवजीच तपासणी झाल्यानंतर अपहारीत रक्कम निश्चित करण्यात येईल.
- (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**भंडारा जिल्ह्यातील मोहाडी तहसील अतर्गत सालई खु. ते
नेरला या मंजूर झालेल्या रस्त्याचे काम सुरु करण्याबाबत.**

- (२) * ४७१२ श्री.चरण वाघमारे (तुमसर) : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टीचा खुलासा करतील काय :-
- (1) भंडारा जिल्हा परिषदेअतर्गत मोहाडी तालुक्यातील सालई (खु) ते नेरला रस्त्याचे काम १३ वा वित्त आयोग (जिल्हा परिषद) अतर्गत मागील १० महिन्यापूर्वी मंजूर आहे, हे खरे आहे काय,
 - (2) असल्यास, सदर काम ग्रामपंचायत करण्यास तयार नसल्याचे ग्रामपंचायतीने लेखी निवेदन दिले, हे ही खरे आहे काय,
 - (3) असल्यास, उपरोक्त काम कामवाटप समितीपुढे का ठेवण्यात आले नाही किंवा सदर कामाची निवीदा न काढण्याचे कारण काय,
 - (4) असल्यास,सदर काम वाटप करण्यास विलंबाचे कारण काय आहे ,
 - (5) असल्यास,शासनाने सदरप्रकरणी कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे ?

श्रीमती पंकजा मुंडे : (१) सदर काम जिल्हा वार्षिक योजना 3054 मार्ग व पूल अतर्गत मंजूर करण्यात आले आहे. शासन स्तरावर १३ वा वित्त आयोग मध्ये सदर रस्त्याच्या कामास दि.२१.११.२०१४ रोजी मंजूरी मिळाली.

- (२) होय.
 - (३) शासन परिपत्रक दि.५.१.२०१३ मधील तरतूदीनुसार रुपये ५ लक्ष पेक्षा कमी किंमतीच्या कामाची निविदा न काढता, सुशिक्षित बेरोजगार अभियंता (३३%) मजूर सहकारी संस्था (३३%) व नियमित कंत्राटदार (३४%) प्रमाणे वाटप करण्यात येते. त्याप्रमाणे सुशिक्षित बेरोजगार अभियंता यांना सदर कामाचे वाटप करण्यात आले.
 - (४) सन २०१४ वर्षात लोकसभा, विधानसभा व पदवीधर मतदार संघ निवडणूकीची आचारसंहिता असल्यामुळे विलंब झाले आहे.
 - (५) प्रश्न उद्भवत नाही.
-

**शहापूर तालुक्यातील (जि.ठाणे) शेतकऱ्यांना लाभदायक ठरणाऱ्या
ठरणाऱ्या पशुवैद्यकीय चिकित्सालयाच्या इमारतीची जागा
वनखात्यांतर्गत येत असल्याने इमारतीची दुर्दशा झाल्याबाबत**

- (३) * २३९६ श्री.असलम शेख (मालाड पश्चिम) : सन्माननीय वने मंत्री पुढील गोष्टीचा खुलासा करतील काय :-
- (1) शहापूर तालुक्यातील (जि.ठाणे) शेतकऱ्यांना लाभदायक ठरणाऱ्या पशुवैद्यकीय चिकित्सालयाच्या नवीन इमारतीसाठी तब्बल ८० लाख रुपयांचा निधी तसेच बांधकाम आराखडा मंजूर असूनही केवळ ही जागा वनखात्यांतर्गत येत असल्याने येथे चिकित्सालयाची नवीन इमारत बांधणे अशक्य असल्याची बाब माहे नोव्हेंबर, २०१४ मध्ये निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,
 - (2) असल्यास, शासनाने याची चौकशी वा पाहणी केली आहे काय,
 - (3) असल्यास, चौकशीचे निष्कर्ष काय आहेत व त्याअनुषंगाने शासनाकडून अद्याप कोणती कारवाई करण्यात आली आहे वा करण्यात येत आहे,
 - (4) नसल्यास, होत असलेल्या दिरंगाईची सर्वसाधारण कारणे काय आहेत?

श्री. सुधीर मुनगंटीवार : (1) हे खरे नाही.

शहापूर तालुक्यात खुटघर व वासिंद येथे अनुक्रमे पशुवैद्यक उपकेंद्र इमारत बांधणे व पशुवैद्यकीय दवाखान्यासंदर्भात प्रस्ताव अनुसूचित जमाती व इतर पारंपारिक वननिवासी (वनहक्कांची मान्यता) अधिनियम २००६ चें कलम ३ (२) अंतर्गत अनुक्रमे दि.१५.३.२०११ व १३.११.२०१२ रोजी प्राप्त झाला होता. सदर प्रस्ताव अपूर्ण असल्याने पूर्ततेसाठी संबंधित यंत्रणेकडे परत पाठविण्यात आला असून परिपूर्ण प्रस्ताव अद्याप अप्राप्त आहे.

(2), (3) व (4) प्रश्न उद्भवत नाही.

जिल्हा परिषद गोंदिया येथे निर्लेखित केलेल्या वाहनांच्या लिलावाबाबत.

(४) * ४६८३ श्री.विजय रहांगडाले (तिरोडा) : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टीचा खुलासा करतील काय :-

- (1) जिल्हा परिषद गोंदिया येथे कित्येक वर्षापासून निर्लेखित केलेली वाहने पडलेली असून त्याचे लिलाव न झाल्यामुळे वाहने सडत असून साहित्य चोरीला जात असल्यामुळे शासकीय संपत्तीचे नुकसान होत आहे, हे खरे आहे काय
- (2) तसेच, कित्येक वर्षापासून निर्लेखित केलेली वाहने बेवारस असून लिलाव झालेला नाही, हे देखील खरे आहे काय,
- (3) असल्यास, लिलावाची परवानगी घेण्यात आली किंवा नाही, जर नाही तर जबाबदार कोण,
- (4) तसेच, मागील किती वर्षापासून किती वाहने निर्लेखित केली असल्यास वाहनांची संख्या काय आहे,
- (5) असल्यास, लिलाव न झाल्यामुळे शासकीय वाहनाचे साहित्य चोरी व किंमतीमध्ये होणाऱ्या घटीला जबाबदार असलेल्यावर कारवाई होणार काय ?

श्रीमती पंकजा मुंडे : (१) होय.

(२) होय.

(३) जिल्हा परिषद गोंदिया येथील १३ वाहनांची निर्लेखनची मा.आयुक्त नागपूर विभाग नागपूर कडून मंजूरी प्राप्त आहे. निर्लेखित वाहनंचे हातची किंमतीबाबत श्री.अगंद सावंत, उपअभियंता (यांत्रिकी), उपविभाग, जिल्हा परिषद गोंदिया, यांना अनेक पत्र देण्यात आली असून त्यांनी निर्लेखित वाहनाचे हातची किंमत संबंधात कोणत्याही प्रकारची कार्यवाही अजूनपर्यंत कोणत्याही प्रकारची कार्यवाही अजूनपर्यंत केलेली नाही. त्यामुळे निर्लेखित वाहनाचे लिलाव करण्यासंबंधी कार्यवाही झालेली नाही. सदर प्रकरणीय श्री.अगंद सावंत, उपअभियंता (यांत्रिकी), उपविभाग, जिल्हा परिषद गोंदिया हे जबाबदार आहेत.

(४) जिल्हा परिषद गोंदियायेथील मागील ३ वर्षापासून १३ वाहने निर्लेखित करण्यात आली आहे.

(५) निर्लेखित वाहनंचे लिलाव न झाल्यामुळे श्री.अगंद सावंत उपअभियंता (यांत्रिकी) उप विभाग जिल्हा परिषद गोंदिया हे दोषी असून संबंधित अधिका-यांविरुद्ध शिस्तभंग विषयक कार्यवाही करण्याबाबत दोषारोप १ ते ४ तयार करून बजावण्याबाबत नस्ती प्रस्तावित करण्यात आली आहे.

कोल्हापूर जिल्ह्यातील तब्बल 571 ग्रामपंचायच्या लेखापरिक्षणबाबत.

(५) * ४६०६ डॉ.सुजित मिणचेकर (हातकणंगले), श्री.राजेश क्षीरसागर (कोल्हापूर उत्तर) : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टीचा खुलासा करतील काय :-

- (1) कोल्हापूर जिल्ह्यातील तब्बल 571 ग्रामपंचायते लेखापरिक्षण केवळ अभिलेखे न पुरविल्याने रखडले आहे, हे खरे आहे काय,
- (2) असल्यास, ग्रामसेवकांनी अभिलेखे न पुरविण्याची कारणे काय आहेत, तसेच त्यांच्यावर कोणती कारवाई करण्यात येणार आहे,
- (3) असल्यास, उक्त ग्रामपंचायतीचे लेखापरिक्षण किती कालावधीत पूर्ण होणार आहे ?

श्रीमती पंकजा मुंडे : (१) अशंत: खरे आहे.

कोल्हापूर जिल्ह्यामध्ये एकूण १०२१ ग्रामपंचायती असून सन २००९-१० अखेर १००९ ग्रामपंचायतीचे लेखा परिक्षणे पूर्ण झालेले आहे. सन २०१०-११ मध्ये ९८५, सन २०११-१२ ९५७ तसेच सन २०१२-१३ मध्ये २८ ग्रामपंचायतीचे लेखा परिक्षण पूर्ण झालेले आहे. सन २००९-१० पूर्वीच्या लेखा परिक्षणास दप्तर उपलब्ध न झालेल्या ग्रामपंचायतीची संख्या ४९ आहे.

(२) जिल्ह्यातील ४९ ग्रामपंचायतीचे लेखा परिक्षणाचे दप्तर उपलब्ध नाहीत. त्यापैकी ९ ग्रामपंचायतीचे दप्तर हे तत्कालीन ग्रामसेवक सेवानिवृत्त झाले असल्यामुळे उपलब्ध झालेले नाहीत, २ ग्रामपंचायतीचे दप्तर फौजदारी प्रकरणात कोर्टामध्ये जमा केलेले आहे. तसेच ८ ग्रामपंचायतीचे दप्तर ग्रामसेवक मयत झाल्यामुळे उपलब्ध नाही. सदर दप्तर उपलब्ध करण्यासाठी गट विकास अधिकारी यांचेमार्फत कार्यवाही सुरु आहे. उर्वरीत ३० ग्रामपंचायतीचे दप्तर लेखा परिक्षणासाठी उपलब्ध नाही. त्यामुळे संबंधीत ग्रामपंचायतीचे ग्रामसेवक यांच्यावर प्रशासकिय कारवाई प्रस्तावित करण्यात आलेली आहे.

(३) स्थानिक निधी लेखा विभागाच्या समन्वयाने कालबद्ध कार्यक्रम आखून शासन परिपत्रक दि.१८/११/२०१४ मधील तरतूदीनुसार लेखा परिक्षण करण्यात येणार आहे.

राज्यात सन २०१४-१५ या वर्षात जलसंधारणाच्या मंजूर कामांना निधी मिळाला नसल्याबाबत

(६) * ४४२३ श्री.शशिकांत शिंदे (कोरेगाव), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा) : सन्माननीय जलसंधारण मंत्री पुढील गोष्टीचा खुलासा करतील काय :-

- (1) राज्यात सन २०१४-१५ या वर्षात जलसंधारणाची कामे मंजूर झाली असून, सदर मंजूर कामांना माहे ऑक्टोबर, २०१४ अखेर निधी मिळाला नाही, हे खरे आहे काय,
- (2) असल्यास, त्यामध्ये सातारा जिल्ह्यातील कोरेगाव, खटाव या तालुक्यातील जलसंधारणाची किती कामे प्रलंबित आहेत
- (3) सदर प्रलंबित कामांना निधी मंजूर करून जलसंधारणाची प्रकरणे निकाली काढण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (4) अद्याप कोणतीच कार्यवाही केली नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्रीमती पंकजा मुंडे : (1), (2) व (3) हे खरे नाही.

कोरेगाव व खटाव तालुक्याकरीता जलसंधारण व मृदसंधारणाच्या विविध योजनांतर्गत रु. २८७९.६७ लक्ष इतका निधी उपलब्ध करून देण्यात आलेला आहे.

(4) प्रश्न उद्भवत नाही.

जलसिंचन व जलसंधारण धोरणाअतर्गत यवतमाळ जिल्हयात वणी,
मोरेगांव व झरी तालुक्यांमध्ये कोल्हापूरी बंधाऱ्यांना बरगे नसल्याबाबत

(७) * ४८२९ श्री.संजिवरेड्डी बोदकुरवार (वणी) : सन्माननीय जलसंधारण मंत्री पुढील गोष्टीचा खुलासा करतील काय :-

- (१) शासनाच्या जलसिंचन व जलसंधारण धोरणाअतर्गत वणी विधानसभा क्षेत्रातील वणी, मोरेगांव व झरी तालुक्यांमध्ये कोल्हापूरी पध्दतीचे बंधारे शासनाकडून बांधण्यात आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, कोल्हापूरी बंधाऱ्यांना अनेक वर्षांपासून बरगे नाहीत, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, शासनस्तरावर कोणती उपाययोजना करण्यात आली आहे वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्रीमती पंकजा मुंडे : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) व (३) अशांतः खरे आहे.

वणी, मोरेगांव व झरी या तालुक्यातील एकूण ३६ कोल्हापूरी पध्दतीचे बंधारा योजनेत लोखंडी बर्ग्याचा समावेश असून सदर बर्ग दरवर्षी ऑक्टोबर या महिन्यात टाकण्यात येतात. काही कोल्हापूरी पध्दतीचे बंधाऱ्यांचे लोखंडी बर्ग नादुरूस्त व निरुपयोगी झालेली आहेत. एकूण ३६ कोल्हापूरी बंधाऱ्यांचे ३१२ नग बर्ग चोरीस गेलेले असून त्याबाबत प्राथमिकी दर्ज करण्यात आलेली आहे. एकूण बंधाऱ्यांपैकी या वर्षी १३ कोल्हापूरी बंधाऱ्यांचे पाणी अडविण्यात आलेले आहे.

या वर्षी विदर्भ सघन सिंचन विकास कार्यक्रमांतर्गत ६ कोल्हापूरी बंधाऱ्यांच्या दुरूस्तीचे कामे घेण्यात आलेले असून उर्वरित कामे प्रस्तावित करण्यात आलेली आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

गोवंडी (मुंबई) येथील शिवाजीनगर येथील अगणवाडी
सेविकांचा त्यांच्या वरिष्ठांकडून छळ होत असल्याबाबत

(८) * २१९ श्री.कालीदास कोळंबकर (वडाळा), श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी), श्री.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.अब् आजमी (मानखूर्द शिवाजीनगर) : सन्माननीय महिला व बालविकास मंत्री पुढील गोष्टीचा खुलासा करतील काय :-

(१) गोवंडी (मुंबई) येथील शिवाजीनगर येथील अगणवाडी सेविकांचा त्यांच्या वरिष्ठांकडून छळ होत असल्याचे माहे ऑगस्ट, २०१४ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त परिसरात शाळा व अगणवाड्यांची कमतरता असून या परिसरातील दुर्गंधी बघून अनेक शिक्षक या ठिकाणी जाण्यास टाळाटाळ करतात परंतु अशा परिस्थितीतही या परिसरात काम करणाऱ्या चेंबूर येथील तीन अगणवाडी सेविकांना रोजच त्यांच्या वरिष्ठांकडून अपशब्द ऐकावे लागत असल्याने त्यांना मानसिक त्रास सहन करावा लागत असून याचा परिणाम त्यांच्या कामावर म्हणजेच चिमुरड्यांच्या शिक्षणावर होत आहे हे पाहता शासन त्वरित या प्रकरणी चौकशी करून आवश्यक ती कार्यवाही करणार वा करित आहे काय,

(३) नसल्यास, यामागील विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्रीमती पंकजा मुंडे : (1) नाही.

(2) बाल विकास प्रकल्प अधिकारी, शिवाजीनगर प्रकल्पाअंतर्गत एकूण 135 अगंगवाड्या असून त्यापैकी 13 अगंगवाड्या (रफीनगर) डंपिंग ग्राऊंड परिसरात असल्यामुळे त्या ठिकाणी दुर्गंधी आहे ही बाब सत्या आहे. सदर विभागातील तीन अगंगवाडी सेविकांच्या तक्रारीबाबत चौकशी करण्यात आलेली असून प्रकल्पातील तत्कालीन बाल विकास प्रकल्प अधिकारी, वरिष्ठ अधिकारी मुख्यसेविका यांनी कामकाजात सुधारणा होण्याच्या दृष्टीने काही सुचना दिलेल्या होत्या, कोणत्याही प्रकारचा मानसिक त्रास दिला नाही अथवा अपशब्द वापरलेले नाहीत. तथापि, तेथील बाल विकास प्रकल्प अधिकारी व मुख्यसेविका यांची बदली झाली आहे. त्यामुळे सद्यःस्थितीत तीन अगंगवाडी सेविकांची तक्रार राहिलेली नाही व प्रकल्पाचे कामकाज सुरळीत सुरु आहे.

(3) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील ग्रामपंचायतींच्या क्षेत्रातील विकास आराखडे तयार करण्याच्या प्रस्तावाबाबत

(९) * १६६९ डॉ.सुधाकर भालेराव (उदगीर) : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टीचा खुलासा करतील काय :-

- (1) राज्यातील ग्रामपंचायतींच्या क्षेत्रातील विकास आराखडे तयार करण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन आहे, हे खरे आहे काय,
- (2) असल्यास, सदर प्रस्तावाचे थोडक्यात स्वरूप काय आहे व त्यानुसार आतापर्यंत कोणता निर्णय घेतला वा घेण्यात येत आहे,
- (3) असल्यास, उक्त प्रश्न भाग (1) मधील प्रकरणी सुरु असलेली कार्यवाही अद्याप पूर्ण झालेली नसल्यास, त्याची सर्वसाधारण कारणे काय आहेत तसेच सदर गंभीर प्रकरणी उपाययोजना करण्यासंदर्भात कोणता पाठपुरावा केला वा करण्यात येत आहे ?

श्रीमती पंकजा मुंडे : (१) होय.

(२) मोठ्या ग्रामपंचायतीसाठी नगररचना आराखड्याच्या धर्तीवर ग्रामविकास आराखडा तयार करून जमिन वापराचे व बांधकामाचे निकष, जमिन विकासाचे निकष, जमिनीचे झोनिंग व विकास नियंत्रण नियमावली अधिनियमन सुध्दा नियोजनबद्ध विकासाच्या दृष्टीने करणे आवश्यक आहे यासाठी दिनांक १६ सप्टेंबर, २०१० रोजी शासन निर्णय पारित करून त्याप्रमाणे कार्यवाही सुरु आहे. विकास आराखडे करण्यासाठी ग्रामपंचायतींना जिल्हा स्तरावरून कमाल १०.०० लाखापर्यंत निधी उपलब्ध करून देण्यात येतो. त्यापेक्षा जास्त लागणारा निधी हा ग्रामपंचायतींना इतर स्त्रोतांतून व स्वनिधीतून उपलब्ध करून घ्यावा लागतो.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

पंढरपूर (जि.सोलापूर) येथील वारीच्या व्यवस्थेसाठी स्वतंत्र यंत्रणा उभारण्या बाबत.

(१०) * ४७३९ श्री.दिपक चव्हाण (फलटण) : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टीचा खुलासा करतील काय :-

- (1) पंढरपूर (जि.सोलापूर) येथील वारीच्या व्यवस्थेसाठी स्वतंत्र यंत्रणा उभारण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन आहे, हे खरे आहे काय,
- (2) असल्यास, सदर विचाराधीन बाबीवरील शासनाचा निर्णय झाला आहे काय,

- (3) असल्यास, त्यानुसार शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
 (4) अद्याप कोणतीच कार्यवाही केली नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्रीमती पंकजा मुंडे : (१) हे खरे नाही.

आषाढी एकादशी निमित्त शीक्षत्र पंढरपूर येथे विविध ठिकाणांहून पालख्या येतात. सर्वसाधारण जिल्हा योजना सन २०१४-१५ अंतर्गत ग्रामीण रस्ते विकास व मजबूतीकरण करणे या योजनेअंतर्गत पालखी मार्गावरील रस्ते करणे व दुरुस्ती करिता रु.१.५० कोटी इतका निधी मंजूर केलेला आहे. तसेच सोलापूर जिल्हा परिषदेअंतर्गत विविध विभागांमार्फत वारीमधील वारकऱ्यांना आरोग्य, पाणीपुरवठा, पालखी तळावरील मुक्कामाची व्यवस्था, तात्पुरते शौचालय, पालखीमार्गासाठी उपयुक्त रस्त्याची दुरुस्ती ही कामे करण्यात येतात. तरी आणखी वारीमधील भाविकांना वरील सोयी-सुविधा वारीच्या वेळी उपलब्ध करून दिल्या जात असल्याने, वारीच्या व्यवस्थेसाठी स्वतंत्र यंत्रणा उभारण्याची बाब ग्राम विकास विभागाच्या विचाराधीन नाही.

(२) प्रश्न उद्भवत नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

काटोल व नरखेडा (जि. नागपूर) हा परिसर संत्रा उत्पादक परिसरात रोही व रानडुकरे या जंगली जनावरांच्यामुळे दरवर्षी संत्रा झाडांचे झालेले नुकसान

(११) * ४८९४ डॉ.आशिष देशमुख (काटोल) : सन्माननीय वने मंत्री पुढील गोष्टीचा खुलासा करतील काय :-

- (१) काटोल व नरखेडा (जि. नागपूर) या संत्रा उत्पादक परिसरात रोही व रानडुकरे या जंगली जनावरांच्यामुळे दरवर्षी संत्रा झाडांचे मोठे नुकसान झाले, हे खरे आहे काय,
 २) असल्यास, शासनाच्या महसूल व वन विभागाच्या दिनांक २ जुलै, २०१० च्या परिपत्रकांत नुकसान करणाऱ्या वन्यप्राण्यांमध्ये रोही व रानडुकरे यांचा तसेच फळझाडांमध्ये संत्रा या झाडांचा समावेश नसल्याने संत्रा उत्पादकांना अनेकदा मागणी करूनही त्यांना नुकसान भरपाई मिळत नाही, हे ही खरे आहे काय,
 ३) असल्यास, शासन परिपत्रकांत आवश्यक ती सुधारणा करून संत्रा उत्पादकांना न्याय मिळवून देणार आहे काय?

श्री. सुधीर मुनगंटीवार : (१) काटोल व नरखेडा (जि.नागपूर) हा परिसर संत्रा उत्पादक परिसरात रोही व रानडुकरे या जंगली जनावरांच्यामुळे दरवर्षी संत्रा झाडांचे काही प्रमाणात नुकसान होते.

(२) व (३) दिनांक २/७/२०१० च्या शासन निर्णयात फळबागांचे नुकसान करणाऱ्या वन्यप्राण्यांमध्ये रोही व रानडुकरांचा समावेश नव्हता. तथापि, दि.५/९/२०१३ च्या शासन निर्णयात फळबागांचे नुकसान करणाऱ्या वन्यप्राण्यांमध्ये रोही व रानडुकरांचाही समावेश करण्यात आला आहे. सदर शासन निर्णयात संत्र ह्या फळझाडाचा वेगळ्याने उल्लेख केला नसला तरी इतर फळझाडे या अंतर्गत प्रश्नांकित परिसरातील संत्र उत्पादकांना रानडुकरे व रोही या वन्यप्राण्यांनी केलेल्या नुकसानीबद्दल नुकसान भरपाई देण्यात आलेली आहे.

**भातकुली (जि. अमरावती) तालुक्यात मध्यभागी असलेल्या
लेंडी नाल्याला अतिवृष्टीमुळे पूर येऊन दरवर्षी आर्थिक
नुकसान होत असल्याचे स्थानिक नागरिकांची मागणी**

(१२) * १७३१ श्री.रवि राणा (बडनेरा) : सन्माननीय जलसंपदा मंत्री पुढील गोष्टीचा खुलासा करतील काय :-

- (1) भातकुली (जि. अमरावती) तालुक्यात मध्यभागी असलेल्या लेंडी नाल्याला अतिवृष्टीमुळे पूर येऊन दरवर्षी आर्थिक नुकसान होत असल्याचे स्थानिक नागरिकांनी लोकप्रतिनिधीना लेडी नाल्याला पूरसंरक्षण भित बांधकाम करण्याची मागणी केली आहे, हे खरे आहे काय,
- (2) असल्यास, सदरचे काम तातडीने करणेबाबत कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,
- (3) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीष महाजन : (1) भातकुली (जि.अमरावती) तालुक्यातील लेंडी नाल्याला पूरसंरक्षण भित बांधकाम करण्याची मागणी करणारे निवेदन स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांनी तत्कालीन महसूल मंत्री यांच्याकडे दिले होते.

- (2) प्रस्तुत प्रकरणी संबंधित क्षेत्रिय अधिकारी यांनी प्राथमिक पाहणी केली असता त्या ठिकाणी पूर संरक्षण भित बांधणे तांत्रिकदृष्ट्या व्यवहार्य नसल्याचे आढळून आले.
- (3) प्रश्न उद्भवत नाही.

**वाशिम जिल्ह्यातील मालेगाव व रिसोड तालुक्यामधील
नद्याचे पुर्नजिवन एकत्र खोलीकरण व रुंदीकरण करण्याबाबत**

(१३) * ४२८५ श्री.अमित झनक (रिसोड) : सन्माननीय जलसंधारण मंत्री पुढील गोष्टीचा खुलासा करतील काय :-

- (१) वाशिम जिल्ह्यातील रिसोड व मालेगाव तालुक्यामधील अनेक नद्या (नदी) उथळ झाल्यामुळे पावसाळ्यातील पुराचे पाणी नदीपात्रात मावत नसल्यामुळे नदीकाठच्या जमिनी व त्यातील पिके वाहन जातात, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, जलसंधारण विभागामार्फत कामे करण्याची तत्कालीन लोकप्रतिनिधीने दिनांक २१ ऑगस्ट, २०१३ रोजी वा त्यादरम्यान जिल्हाधिकारी, वाशिम यांच्याकडे मागणी केली होती, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्तबाबत शासनाने काय कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय, याबाबत शासनाची भूमिका काय आहे ?

श्रीमती पंकजा मुंडे : (1) व (2) होय, हे खरे आहे.

(3) जलसंपदा विभागांतर्गत रिसोड व मालेगाव तालुक्यातील २५ योजनांचा समावेश पूर नियंत्रण सर्वेक्षण व अन्वेषण गावे व पूररेशा आखणी अंतर्गत लाल व निळा पट्टा सर्वेक्षण अंतर्गत करण्यात आला आहे. सदर कामाची अदाजपत्रक मंजूर करून निविदेतर्गत प्रलंबित आहेत. रिसोड तालुक्यातील रिठद पूरसंरक्षक भितीचे अदाजपत्रक अधीक्षक अभियंता, लघु सिंचन (जलसंधारण) मंडळ, अमरावती यांचेकडे विचाराधीन आहे.

(4) प्रश्न उद्भवत नाही.

त्र्यंबकेश्वर (जि.नाशिक) तालुक्यातील शेतकऱ्यांना वनविभागाकडून वाटप करण्यात आलेल्या १०० एकर जमिनीसदर्भात मूळ दस्ताऐवजच गहाळ करण्यात आल्याबाबत

(१४) * ३४१५ श्रीमती निर्मला गावित (इगतपूरी), श्री.असलम शेख (मालाड पश्चिम) :

सन्माननीय वने मंत्री पुढील गोष्टीचा खुलासा करतील काय :-

- (१) त्र्यंबकेश्वर (जि.नाशिक) तालुक्यातील शेतकऱ्यांना वनविभागाकडून वाटप करण्यात आलेल्या १०० एकर जमिनीसदर्भात मूळ दस्ताऐवज गहाळ करण्यात आल्याचा धक्कादायक प्रकार माहे ऑक्टोबर, २०१४ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आला, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या प्रकरणी चौकशी करण्यात आली आहे काय,
- (३) असल्यास, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार या प्रकरणाची दोषीवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) अद्याप कोणती कार्यवाही करण्यात आली नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्री. सुधीर मुनगंटीवार : (१) हे खरे नाही.

वनविभागाकडून शेतकऱ्यांना जमिनी वाटप करण्यात येत नाही.

(२), (३) व (४) प्रश्ने उद्भवत नाही.

पुणे जिल्ह्यात विशेषतः ग्रामीण भागात काही अगंगवाड्यांना स्वतःची इमारत नसल्याबाबत

(१५) * ४४०४ श्री.संग्राम थोपटे (भोर) : सन्माननीय महिला व बालविकास मंत्री पुढील गोष्टीचा खुलासा करतील काय :-

- (१) पुणे जिल्ह्यात विशेषतः ग्रामीण भागात काही अगंगवाड्या गावातील झाडाखाली देऊळ, सभामंडप, समाजमंदीर, ग्रामपंचायत कार्यालय व प्राथमिक शाळेच्या खोल्यामध्ये भरत असून सुमारे १ हजार ७७८ अगंगवाड्यांना स्वतःची इमारत नसल्याचा धक्कादायक बाब माहे फेब्रुवारी, २०१४ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, याबाबतची शासनाने कोणती तातडीची कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) अद्याप कोणतीच कार्यवाही करण्यात आली नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्रीमती पंकजा मुंडे : (१) पुणे जिल्ह्यातील ४५७० कार्यरत अगंगवाड्यांपैकी २२२६ अगंगवाड्यांना स्वतःची इमारत नाही, हे खरे आहे.

(२) व (३) पुणे जिल्ह्यातील १२४७ अगंगवाडी इमारत बांधकामे मंजूर केली आहेत. उर्वरित अगंगवाडी बांधकामावर निधी उपलब्धतेनुसार मंजूरी देण्यात येणार आहे.

लघु पाटबंधारे विभाग जिल्हा परिगोदियाद्वारे शासनाची कोणतीही मंजूरी नसतांना अनेक बंधान्याचे कामे अनियमिततेने करून घेतल्याबाबत.

- (१६) * ४३४३ श्री.गोपालदास अग्रवाल (गोंदिया) : सन्माननीय जलसंधारण मंत्री पुढील गोष्टीचा खुलासा करतील काय :-
- (1) गोंदिया जिल्हापरिषदेत लघुपाटबंधारे विभागाने जिल्हा परिषदेत माहे मे, २०११-१२, २०१२-१३, २०१३-१४ मध्ये शासनाची मंजूरी न घेता अत्याधिक कामाचे वाटप मुख्य कार्यवाही अधिकारी, जिल्हा परिषद, गोंदिया यांच्याकडे अनियमितता असल्याची माहे नोव्हेंबर, २०१४ मध्ये वा त्या दरम्यान आढळून आले, हे खरे आहे काय,
 - (2) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय,
 - (3) असल्यास, उक्त प्रकरणी अनियमितता करणाऱ्या संबंधित अधिकाऱ्यांवर शासन काय कार्यवाही करणार आहे,
 - (4) अद्याप कोणतीच कार्यवाही करण्यात आली नसल्यास त्याची कारणे काय आहेत ?

- श्रीमती पंकजा मुंडे : (१) हे अशंत: खरे आहे.
 (२) व (३) संबंधित उपविभागीय अधिकारी, लघु सिंचन (जलसंधारण), गोंदिया यांचेविरुद्ध कार्यकारी अभियंता यांचे मार्फत चौकशी सुरु करण्यात आली असून तुरंत चौकशी सुरु आहे.
 (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

सांगली जिल्ह्यातील मिरज शहरामध्ये असलेल्या हजरत पिर मिरासाहेब दर्गाबाबत.

- (१७) * ४४६१ श्री.धनजय (सुधीर हरी) गाडगीळ (सांगली) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टीचा खुलासा करतील काय :-
- (1) सांगली जिल्ह्यातील मिरज शहरामध्ये अत्यंत प्राचीन व ऐतिहासिक असलेल्या हजरत पिर मिरासाहेब दर्गाच्या दर्शनासाठी देश - विदेशातील भाविक येत असतात हे खरे आहे काय,
 - (2) असल्यास, सांगली जिल्ह्यातील मिरज शहरामध्ये अत्यंत प्राचीन व ऐतिहासिक असलेल्या हजरत पिर मिरासाहेब दर्गास सन 2011 - 12 चा अर्थसंकल्प सादर करताना मा. अर्थमंत्री यांनी मिरजेतील मिरासाहेब दर्गास सुशोभिकरणासाठी सर्वतोपरी निधी देण्याची घोषणा केली होती हे खरे आहे काय,
 - (3) असल्यास, नागपुर शहरातील हजरत बाब ताजुद्दिन दर्गाच्या परिसराचा विकास आराखडा तयार केला व त्यास 132.49 कोटीच्या आराखड्यास प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली आहे हे खरे आहे काय,
 - (4) असल्यास, शासनाने याबाबत कोणती कार्यवाही केली व करण्यात येत आहे ?

- श्री. देवेंद्र फडणवीस : (1) व (2) होय,
 (3) होय,
 (4) नागपुर शहरातील हजरत बाबा ताजुद्दिन दर्गाच्या परिसराच्या विकासाठी शासन निर्णय, नियोजन विभाग दि. ३० सप्टेंबर, २०१३ अन्वये ताजबाग, जिल्हा-नागपूर करीता रु.१३२.४९ कोटी एवढ्या रकमेच्या विकास आराखड्यास प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली आहे. नागपुर सुधार प्रन्यास, नागपुर यांच्याकडून सदर हजरत बाबा ताजुद्दिन दर्गा परिसराच्या विकासाबाबत कार्यवाही सुरु आहे.
 मिरज शहरातील दर्गा परिसराचा विकास व या परिसरात अनुषंगिक सुविधा उपलब्ध करून देण्याकरिता सांगली, मिरज आणि कुपवाड महानगरपालिकेकडून प्रस्ताव शासनास प्राप्त झाला असून सदर प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन आहे.

कारंजा तालुक्यातील (जि.वाशीम) वाघोळा गावाला मिळालेल्या तंटामुक्त गावाच्या पुरस्कारातील रकमेच्या गैरव्यवहाराबाबत.

(१८) * २५८० श्री.राजेंद्र पाटणी (कारंजा) : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टीचा खुलासा करतील काय :-

- (1) कारंजा तालुक्यातील (जि.वाशीम) वाघोळा गावाला सन 2012-13 मध्ये तंटामुक्त गावाचा पुरस्कार देण्यात आला असून त्यातील प्राप्त रक्कम रु.1 लाख रुपयांचा गैरव्यवहार संपंच व ग्राम सचिव यांनी केल्याची धक्कादायक माहिती माहे नोव्हेंबर, 2014 मध्ये निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,
- (2) असल्यास, उक्त प्रकरणी सखोल चौकशी करण्यात आली आहे काय,
- (3) असल्यास, चौकशीचे निष्कर्ष काय आहेत व त्यानुसार संबंधित दोषी अधिकाऱ्यांविरुद्ध कोणती कारवाई करण्यात आली आहे वा येत आहे,
- (4) अद्याप कोणतीच कारवाई केली नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्रीमती पंकजा मुंडे : (१) नाही.

- (२) प्रश्न उद्भवत नाही.
- (३) प्रश्न उद्भवत नाही.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

शासनाच्या विविध विभागातील कामांकरीता इ निविदा पध्दती बाबत.

(१९) * ४४९९ श्री.सुनिल शिंदे (वरळी) : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टीचा खुलासा करतील काय :-

- (1) शासनाच्या विविध विभागातील कामांकरीता मोठ्याप्रमाणावर कंत्राटे देण्यासाठी तसेच निविदा व खरेदी व्यवहारातील भ्रष्टाचार रोखण्यासाठी शासनाने यापुढे 3 लाख रुपयांच्या वरच्या खर्चाच्या कामाचे कंत्राट देणे, तसेच साधन सामुग्री खरेदी करणे यासाठी इ निविदा पध्दतीचा अवलंब बंधनकारक केला आहे हे खरे आहे काय,
- (2) असल्यास, उक्त निर्णयाची अमलबजावणी सुरु करण्यात आली आहे काय,
- (3) असल्यास, सदर निर्णयाची फलश्रुती काय आहे व अद्याप अमलबजावणी सुरु झाली नसल्यास किती कालावधी अपेक्षित आहे ?

श्रीमती पंकजा मुंडे : (१) होय.

- (२) होय.
- (३) शासन निर्णय क्र. मातंसं/नस्ती-२०१२/प्र.क्र.२७३/३९ दि. २६ नोव्हेंबर, २०१४ निर्गमित करण्यात आला असून अमलबजावणी सुरु झालेली आहे.

मौजे ऊंबर्डी नर्सरी (ता. जि. यवतमाळ) परिसरातील 200 हेक्टर क्षेत्रावर केंद्रिय राष्ट्रीय वनौषधी विकास मंडळाकडून वनखात्याचा जडीबुटी प्रकल्प मंजूर केल्यानंतर प्रकल्पाची कामे रखडल्याबाबत

(२०) * ३९९२ श्री.मदन येरावार (यवतमाळ) : सन्माननीय वने मंत्री पुढील गोष्टीचा खुलासा करतील काय :-

- (1) मौजे ऊंबर्डे नर्सरी (ता. जि. यवतमाळ) परिसरातील 200 हेक्टर क्षेत्रावर केंद्रिय राष्ट्रीय वनौषधी विकास मंडळाकडून वनखात्याचा जडीबुटी प्रकल्प मंजूर केल्यानंतर प्रकल्पाची कामे रखडली आहेत, हे खरे आहे काय,
- (2) असल्यास, सदरील प्रकल्प रखडण्याची नेमकी कोणती कारणे आहेत व किती कालावधीत महत्वाकांक्षी प्रकल्प कार्यान्वित करून स्थानिकांना रोजगार देण्याच्या दृष्टीने शासनाकडून कोणती कारवाई व उपाययोजना करण्यात येत आहे आणि त्याचे स्वरूप काय आहे,
- (3) नसल्यास, विलंबाची कारणे कोणती आहेत ?

श्री. सुधीर मुनगंटीवार : (१) व (२) हे खरे नाही. राष्ट्रीय वनस्पती औषधी मंडळ, नवी दिल्ली यांच्याकडून प्रकल्पाकरता पहिला हप्त्याचा रु.८०.२७ लाख निधी सप्टेंबर, २०१२ मध्ये प्राप्त झाला असून सप्टेंबर, २०१४ अखेर पूर्ण निधी खर्च झाला आहे. राष्ट्रीय औषधी मंडळ, उर्वरित निधीची नोव्हेंबर, २०१४ मध्ये राष्ट्रीय वनस्पती औषधी मंडळाकडे करण्यात आली आहे.

सदर प्रकल्पांतर्गत उमडा नियत क्षेत्रातील इचोरी, चिचबर्डे व भोयर ह्या तीन गावातील वनेक्षत्रात संयुक्त वन व्यवस्थापन समितीमार्फत सन २०१३ च्या पावसाळ्यात २०० हेक्टर क्षेत्रावर वनौषधी लागवड करण्यात आली आहे. रोपवनाच्या व्दितीय वर्षाची कामे प्रगती पथावर आहेत.

प्रकल्प परिसरातील नैसर्गिक जंगलातील वनौषधी संकलन, साठवणूक, मूल्य वर्धन, प्रकिया व त्यापढील विक्रीपर्यंतची कार्यवाही करण्याचे प्रस्तावित असून त्याद्वारे परिसरातील १० गावातील स्थानिकांना रोजगाराच्या संधी उपलब्ध होणार आहे.

प्रकल्प कालावधी २०१२-१३ ते २०१४-१५ असा नियोजन आहे. तथापि अनुदान उपलब्धतेनुसार सदर कालावधीत वाढ होण्याची शक्यता आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

मौजे त्रिपूटी (ता.कोरेगाव, जि.सातारा) येथील गेली २५ ते ३० वर्षापासून वडार समाजाची घरे असतांना वनविभागाच्या अधिकाऱ्यांनी पाडल्याची घटना

- (२१) * ४४२५ श्री.शशिकांत शिंदे (कोरेगाव), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा) : सन्माननीय वने मंत्री पुढील गोष्टीचा खुलासा करतील काय :-
- (1) मौजे त्रिपूटी (ता.कोरेगाव, जि.सातारा) येथील गेली २५ ते ३० वर्षापासून वडार समाजाची घरे असतांना वनविभागाच्या अधिकाऱ्यांनी पाडल्याची घटना माहे सप्टेंबर, २०१४ मध्ये वा त्यादरम्यान झाली, हे खरे आहे काय,
- (2) असल्यास, स्थानिक लोकप्रतिनिधी, जिल्हाधिकारी, प्रांत अधिकारी यांच्या समवेत झालेल्या बैठकीत जिल्हा वनअधिकारी यांनी न पाडण्याचे निर्देश असतांनादेखील वनेक्षत्रपाल कोरेगाव यांनी वडार समाज लोकांची १९९५ पूर्वीची पक्की घरे तोडली, हे ही खरे आहे काय,
- (3) असल्यास, वडार समाजाचे त्याच ठिकाणी पुर्नवसन करण्यासाठी शासनाने कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,
- (4) सदरहू दोषी अधिकाऱ्यांवर कोणती कारवाई करण्यात आली वा करण्यात येत आहे
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्री. सुधीर मुनगंटीवार : (१) मौ.त्रिपूटी (ता.कोरेगाव, जि.सातारा) येथील वनहद्दीत निदर्शनास आलेल्या अवैध बांधकामासंदर्भात महाराष्ट्र जमिन महसूल संहिता, १९६६

अतर्गत कार्यवाही केल्यानंतर सदर जागेवरील अतिक्रमकांनी दि.२३ ते दि.२५/९/२०१४ च्या कालावधीत स्वतःहून अतिक्रमणे काढून घेतली आहेत.

(२) हे खरे नाही.

(३) वनेक्षत्रामध्ये अतिक्रमण केलेल्या अतिक्रमकांचे पुनर्वसन करण्याची तरतूद नाही.

(४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**यवतमाळ जिल्हयातील काही गाव तसेच
तालुक्यात पट्टेदार वाघाची दहशत पसरल्याबाबत**

(२२) * ४८३१ श्री.संजिवरेड्डी बोदकुरवार (वणी) : सन्माननीय वने मंत्री पुढील गोष्टीचा खुलासा करतील काय :-

(१) झरी-जामणी (जि. यवतमाळ) तालुक्यातील मार्की, शेकापूर, खापरी, लिंगती, पाटण, अर्धवन, धानोरा व येवती या गावांसह संपूर्ण तालुक्यात पट्टेदार वाघाची दहशत पसरली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) गत वर्षभरात या परिसरात दररोज होणाऱ्या वाघाच्या हल्ल्यात जखमी झालेल्या माणसांना शासनाकडून कोणती मदत देण्यात आली आहे

(३) तसेच गेल्या एक-द्विद महिन्यांपासून मार्की (बु.) शिवारातील श्री.हरीदास भोंगळे यांच्या शेतातील गुरांच्या गोठ्यालगत पट्टेदार वाघाने किंवा वाघीणीने पिंलांसह मुकाम ठोकला असून त्यामुळे शेतातील कामे बंद आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(४) तसेच वनविभागाने लावलेल्या कॅमेरामध्ये वाघाचे फोटो टिपले गेले असल्यास, याबाबत शासन काय उपाययोजना करणार आहे ?

श्री. सुधीर मुनगंटीवार : (१) यवतमाळ जिल्हयातील झरी-जामणी तालुक्यात अधूनमधून पट्टेदार वाघाचा संचार होत असतो. आणि पाळीव जनावरे मारल्याच्या घटना अधूनमधून घडत असतात.

(२) झरी-जामणी तालुक्यात २०१३-१४ मध्ये वाघाच्या हल्ल्याच्या ऑगस्ट महिन्यात एक व ऑक्टोबर महिन्यात ३ अशा एकूण चार घटना घडल्या आहेत. त्यात तीन व्यक्ती मृत झाल्या आहे. मृतकांच्या वारसांना प्रत्येकी रु. पाच लाख आर्थिक मदत देण्यात आली आहे. तसेच किरकोळ जखमी व्यक्तीस खाजगी दवाखान्यातील उपचारासाठी रु. ३०३०/- आर्थिक मदत देण्यात आली आहे.

मात्र २६ ऑक्टोबर २०१३ नंतर माणसांवर वाघाच्या हल्ल्याच्या घटना घडलेल्या नाही.

(३) मौजा मार्की (बु.) येथे श्री. हरीदास भोंगळे यांच्या शेतात दि. २०/११/२०१४ ते २५/११/२०१४ पर्यंत दररोज वाघ येत असल्याचे त्यांना प्रत्यक्ष किंवा पदचिन्हावरून दिसून आले होते. वाघ हल्ला करेल या भितीमुळे या परिसरातील शेतकरी व शेतमजूर शेतात काम करण्यास जाण्यास घाबरत होत असल्याचे निदर्शनास आले.

(४) श्री. हरीदास भोंगळे यांच्या शेतात वनविभागाने लावलेल्या कॅमेरा ट्रॅपमध्ये एका वाघाचा फोटो दिसून आला. त्यानुषंगाने त्यानुषंगाने वनकर्मचारी आणि ग्रामस्थ, यांच्यामार्फत मार्की तसेच अन्य गावांत गस्त घालण्यात येत आहे. तसेच वाघांच्या हालचालीवर लक्ष ठेवून त्यांच्या मागोवा घेण्यात येत आहे.

**अगणवाडी व मिनी अगणवाडी सेविका नियुक्तीकामी विशेषतः
पश्चिम महाराष्ट्रात शैक्षणिक अर्हतेची अट शिथिल करणेबाबत**

(२३) * ४४०६ श्री.संग्राम थोपटे (भोर) : सन्माननीय महिला व बालविकास मंत्री पुढील गोष्टीचा खुलासा करतील काय :-

(1) अगणवाडी व मिनी अगणवाडी सेविका नियुक्तीकामी विशेषतः पश्चिम महाराष्ट्रात शैक्षणिक अर्हतेची अट शिथिल करणेबाबत मा.लोकप्रतिनिधीनी मा.महिला व बाल कल्याण विकास मंत्री आणि मा.आयुक्त महिला व बालविकास आयुक्तालय, पुणे यांना निवेदन दिले होते, हे खरे आहे काय,

(2) असल्यास, याबाबतीत शासनाने कोणती तातडीची कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(3) अद्याप कोणतीच कार्यवाही करण्यात आली नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्रीमती पंकजा मुंडे : (1) होय, हे खरे आहे.

(2) व (3) अगणवाडी / मिनी अगणवाडी सेविका पदासाठी 10 वी उत्तीर्ण अशी किमान शैक्षणिक पात्रतेचे उमेदवार नसल्यास ही अट शिथिल करून इयत्ता 9 वी पास उमेदवारांची नियुक्ती करता येऊ शकेल असे शासन निर्णय दिनांक 13 ऑगस्ट, 2014 अन्वये आदेश दिले आहेत.

**सांगली जिल्ह्यातील मिरज-कवठेमहाकाळ हद्दीतील
दंडोबा देवस्थानास नागरी सुविधा देण्याबाबत.**

(२४) * ४४६२ श्री.धनजय (सुधीर हरी) गाडगीळ (सांगली) : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टीचा खुलासा करतील काय :-

(1) सांगली जिल्ह्यातील मिरज-कवठेमहाकाळ हद्दीमध्ये ऐतिहासिक व अत्यंत प्राचीन दंडोबा देवस्थान डोंगराच्या उच टेकडीवर वसले आहे व ते वनविभागाच्या देखरेखी खाली आहे, हे खरे आहे काय,

(2) असल्यास, दंडोबा दर्शनासाठी जिल्ह्यातून तसेच परराज्यातून मोठ्या संख्येने भाविक येतात व तेथे नागरिक सुविधा उपलब्ध नाहीत हे निदर्शनास आले आहे, हे देखील खरे आहे काय,

(3) असल्यास, सदर वनविभागाने मंदिरापर्यंत जाणारा रस्ता, वीजेची व्यवस्था व मंदिर परिसरात भाविकांना पिण्याच्या पाण्याची सोय व यात्रेच्या पार्श्वभूमीवर इतर नागरिक सुविधा देण्यासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(4) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्रीमती पंकजा मुंडे : (१) होय.

(२) हे खरे नाही.

भाविकांना मंदिरापर्यंत जाण्यासाठी कच्चा रस्ता उपलब्ध आहे. तसेच, मंदिर परिसरात विद्युत पुरवठा, भाविकांसाठी डॉरमेटरी हॉल, मजूर निवारा केंद्र, निरीक्षण मनोरा, पॅगोडा इत्यादी सुविधा उपलब्ध आहेत.

(3) जिल्हा वार्षिक योजनेअंतर्गत सन २०१४-१५ करीता कायमस्वरूपी पिण्याच्या पाण्याची योजना, वनेक्षत्रातील रस्ता मजबूतीकरण ही कामे घेण्याकरिता प्रस्ताव सादर केला आहे. तसेच, मंदिर परिसरात सिंचित रोपवनासाठी, भाविकांना पिण्याच्या पाण्याची व्यवस्था, वन्यप्राण्यासाठी पाणी पुरवठा इत्यादी कामांना प्रशासकीय मान्यता मिळाली आहे. सदर कामे लवकरच सुरु करण्यात येतील.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**वाशिम जिल्हा परिषदे मार्फत फार्मासिस्ट या पदासाठी
घेण्यात आलेल्या परिक्षेमध्ये झालेल्या गैरव्यहाराबाबत.**

- (२५) * ४८३२ श्री.राजेंद्र पाटणी (कारंजा) : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टीचा खुलासा करतील काय :-
- (1) वाशिम जिल्हा परिषदे मार्फत फार्मासिस्ट या पदासाठी घेण्यात आलेल्या परिक्षेमध्ये मोठ्या प्रमाणात गैरव्यहारा व घोळ झाल्याची तक्रार वाशिम येथील नागरिकांनी व उमेदवारांनी तसेच लोकप्रतिनिधींनी जिल्हा प्रशासन व शासनाकडे माहे नोव्हेंबर, 2014 मध्ये केली आहे, हे खरे आहे काय,
 - (2) असल्यास, सदर तक्रारीच्या अनुषंगाने कोणत्या प्रकारची कार्यवाही करण्यात आली वा येत आहे काय,
 - (3) अद्यापही कार्यवाही केली नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्रीमती पंकजा मुंडे : (१), (२)

वाशिम जिल्हा परिषदेअंतर्गत पदभरतीच्या अनुषंगाने फार्मासिस्ट या पदाच्या परिक्षेचे उत्तर तपासणी करण्याचे काम सोपविलेल्या सिग्नाटेक कं. इंडिया लिमिटेड या कंपनीच्या कर्मचाऱ्यांनी एका उमेदवाराची उत्तर पत्रिका बदलली असल्याचे दिसून आले. त्यामुळे या प्रकरणी पोलीसामार्फत चौकशी आदेशित करण्यात आली आहे.

त्याचबरोबर दि. ०८/११/२०१४ रोजी घेण्यात आलेली फार्मासिस्ट या पदाची परिक्षा रद्द करून फेर परिक्षा दि. ३०/११/२०१४ रोजी घेण्यात आली आहे.

(३) (२) प्रश्न उद्भवत नाही.

**सांगली जिल्ह्यातील मिरज तालुक्यातील पंचायत
समितीमधून कलाकार मानधनाचे प्रस्ताव गायब झाल्याबाबत.**

- (२६) * ४४६८ श्री.धनजंय (सुधीर हरी) गाडगीळ (सांगली) : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टीचा खुलासा करतील काय :-
- (१) सांगली जिल्ह्यातील मिरज तालुक्यातील पंचायत समितीमधून कलाकार मानधनाचे प्रस्ताव एप्रिल, २०१४ च्या शेवटच्या आठवड्यात गायब झाल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
 - (२) असल्यास, जय गंगातारा सांस्कृतिक संघटनेच्या माध्यमातून सन २००३ पासून ५०० प्रस्ताव दाखल केले आहेत, हे खरे आहे काय,
 - (३) असल्यास, मिरज पंचायत समिती गटविकास अधिकारी व संघटनेच्या पदाधिकाऱ्यांसोबत वादावादी झाली आहे, हे खरे आहे काय,
 - (४) असल्यास उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय,
 - (५) असल्यास चौकशीचे निष्कर्ष काय आहेत व त्यानुसार शासनाने पुढे कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे ?

श्रीमती पंकजा मुंडे : (१) नाही.

(२) होय.

(३) नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

कारंजा (जि.वाशिम) येथील पंचायत समितीची
नवीन प्रशासकीय इमारत बांधण्याबाबत.

(२७) * ४८३३ श्री.राजेंद्र पाटणी (कारंजा) : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टीचा खुलासा करतील काय :-

- (1) कारंजा (जि.वाशिम) येथील पंचायत समितीची नवीन प्रशासकीय इमारत बांधण्यासंदर्भातचा प्रस्ताव शासनाकडे बरेच वर्षांपासून प्रलंबित असून सदर बांधकामास त्वरीत मान्यता द्यावी यासाठी लोकप्रतिनिधी कारंजा यांनी मा.मंत्री महोदय तसेच संबंधित अधिकाऱ्यांकडे माहे नोव्हेंबर, 2014 मध्ये मागणी केली, हेखरे आहे काय,
- (2) असल्यास, सदर मागणीनुसार शासनामार्फत कोणती कार्यवाही करण्यात आली वा येत आहे काय,
- (3) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्रीमती पंकजा मुंडे : (१) अशंत: होय, कारंजा पंचायत समितीच्या नवीन प्रशासकीय इमारत बांधकामाचा सविस्तर प्रस्ताव अति.मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जि.प. वाशिम यांनी दिनांक ११ जून, २०१४ च्या पत्रान्वये शासनास सादर केला असून, त्यास मान्यता देण्याची लोकप्रतिनिधीची मागणी आहे.

(२) व (३) सन २०१४ -१५ या आर्थिक वर्षामध्ये प्रशासकीय इमारत बांधकामासाठी द्यावयाच्या प्रशासकीय मान्यतेची मर्यादा अपुरी व संपुष्टात आली असल्याने, कारंजा पं.स. च्या नवीन प्रशासकीय इमारत बांधकामाचा प्रस्ताव सन २०१५-१६ मध्ये विचारात घेण्यात येईल.

विधान भवन :
नागपूर.

डॉ. अनंत कळसे
प्रधान सचिव,
महाराष्ट्र विधानसभा

मुद्रणपूर्व सर्व प्रकिया महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालयाच्या संगणक यंत्रणेवर
मुद्रण: शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, नागपूर.